

СИЛАБУС КУРСУ ЦИВІЛЬНИЙ ЗАХИСТ

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)
Ступінь вищої освіти – бакалавр
Спеціальність 175 «Інформаційно-вимірювальні технології»
Освітньо-професійна програма: «Технології інтернету речей»
Кількість кредитів ECTS – 3
Рік навчання – 2, семестр – 4

Мова викладання – українська

Керівник курсу: Валерій БОНДАР E-mail: bondvalero@gmail.com

Завдання вивчення дисципліни: опанування термінології цивільного захисту; визначення рівня ризику та обґрунтування комплексу заходів, спрямованих на відвернення НС, захисту персоналу, населення, матеріальних та культурних цінностей в умовах НС, локалізації та ліквідації їхніх наслідків; ознайомити з методами розробки та впровадження превентивних та оперативних (аварійних) заходів цивільного захисту; виробити навички щодо здійснення організації захисту населення та територій від надзвичайних ситуацій; формування вміння приймати рішення з питань ЦЗ в межах своїх повноважень.

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

№ з/п	Тема	Результати навчання	Завдання
1	Тема . Надзвичайні ситуації мирного і воєнного часів та їх вплив на життєдіяльність людей.	Поняття про надзвичайні ситуації. Основні терміни та поняття. Алгоритм класифікації надзвичайної ситуації. Державне регулювання захисту населення та територій від надзвичайних ситуацій. Важливість навчання населення діям в умовах війни.	Питання для обговорення, тестові завдання
2	Тема . Оцінка обстановки у надзвичайних ситуаціях.	Загальні принципи та етапи оцінки обстановки у надзвичайних ситуаціях. Оцінка інженерної обстановки: ступені руйнування будинків, споруд, об'єктів господарської діяльності; оцінка стану ураження міст та населених пунктів. Оцінка інженерної обстановки на об'єкті господарської діяльності. Оцінка пожежної обстановки.	Питання для обговорення, тестові завдання.
3	Тема . Оцінка радіаційної та хімічної обстановки.	Радіоактивні речовини та промислові джерела іонізуючого випромінювання. Одиниці виміру радіоактивності і дози випромінювання. Оцінка радіаційної обстановки. Оцінка хімічної обстановки: загальні принципи оцінки обстановки; довгострокове (оперативне) прогнозування; аварійне прогнозування. Організація роботи розрахунково-аналітичних груп та постів радіаційного і хімічного спостереження: організація роботи розрахунково-аналітичних груп; організація роботи постів радіаційного і хімічного спостереження.	Питання для обговорення, ситуаційні завдання

4	Тема . Захист населення в надзвичайних ситуаціях.	Оповіщення про загрозу або виникнення надзвичайних ситуацій. Інформування у сфері цивільного захисту. Укриття населення у захисних спорудах цивільного захисту та евакуаційні заходи: укриття населення у захисних спорудах цивільного захисту (сховища, протирадіаційні укриття); заходи з евакуації.	Питання для обговорення, ситуаційні завдання
5	Тема . Інженерний, радіаційний і хімічний захист територій.	Інженерний захист територій, радіаційний і хімічний захист. Медичний, біологічний і психологічний захист, забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення.	Питання для обговорення, ситуаційні завдання
6	Тема . Організація навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях.	Організація навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях. Види та форми навчання населення діям у НС. Навчання населення діям у НС групи А. Навчання населення діям у НС групи Б. Навчання населення діям у НС групи В. Навчання населення діям у НС групи Г.	Питання для обговорення, ситуаційні завдання.
7	Тема . Дії у надзвичайних ситуаціях.	Дії під час загрози виникнення та виникнення зсувів. Дії під час загрози виникнення та виникнення землетрусів. Дії під час загрози виникнення та виникнення сильних вітрів, шквалів і смерчів. Дії під час загрози сходу та сходу селевих потоків та снігових лавин. Дії під час виникнення аварії на хімічно-небезпечних об'єктах. Дії під час утворення зон бактеріологічного зараження. Дії при пожежі. Дії в умовах ведення військових дій.	Питання для обговорення, ситуаційні завдання
8	Тема . Організація та проведення заходів щодо надання допомоги потерпілим і життєзабезпечення населення у надзвичайних ситуаціях.	Життєзабезпечення населення в надзвичайних ситуаціях, під час війни. Мета та види спеціальної обробки, її організація та проведення.	Питання для обговорення, ситуаційні завдання.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Конституція України.
2. Кодекс цивільного захисту України: Кодекс від 02.10.2012 р. № 5403-VI / Верховна Рада України
3. Закон України від 6.03.2000 року № 1550-III «Про правовий режим надзвичайного стану». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1550-14>.
4. Закон України від 12.05.2015 року № 389-VIII «Про правовий режим воєнного стану». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/389-19>.
5. Постанова Кабінету Міністрів України від 9.01.2014 р. № 11. «Положення про єдину державну систему цивільного захисту»: URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/11-2014-%D0%BF#Text>
6. Постанова Кабінету Міністрів України від 24.03.2004 року № 368 «Про затвердження порядку класифікації надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру за їх рівнями». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/368-2004-п>.
7. Постанова Кабінету Міністрів України від 26.01.2015 р. № 18. «Про Державну комісію з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій» URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/18-2015-п>.
8. Постанова Кабінету Міністрів України від 14.06.2002 р. № 843. «Про затвердження Загального положення про спеціальну Урядову комісію з ліквідації надзвичайних

- ситуацій техногенного та природного характеру і Загального положення про спеціальну комісію з ліквідації надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру регіонального, місцевого та об'єктового рівня» URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/843-2002-п>.
9. Постанова Кабінету Міністрів України від 26.06.2013 р. № 443. «Про затвердження Порядку підготовки до дій за призначенням органів управління та сил цивільного захисту» URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/443-2013-п>
  10. Постанова Кабінету Міністрів України від 30.10.2013 р. № 841. «Про затвердження Порядку проведення евакуації у разі загрози виникнення або виникнення надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру» URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/841-2013-п>.
  11. Постанова Кабінету Міністрів України від 9.10.2013 р. № 787. «Про затвердження Порядку утворення, завдання та функції формувань цивільного захисту» URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/787-2013-п>.
  12. Постанова Кабінету Міністрів України від 11.03.2015 р. № 101. «Про затвердження типових положень про функціональну і територіальну підсистеми єдиної державної системи цивільного захисту» URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/101-2015-п>.
  13. Наказ МНС України від 5.10.2007 року № 685 «Організація управління в надзвичайних ситуаціях».
  14. Наказ МВС України від 06.08.2018 року № 658 «Про затвердження класифікаційних ознак надзвичайних ситуацій».
- Навчально-методична література:
15. Цивільний захист: Навч. посібник / В. О. Васійчук, В. Є. Гончарук, С. І. Качан, С. М. Мохняк. Львів, 2010. 384 с.
  16. Оцінка обстановки у надзвичайних ситуаціях. Навч. посіб. Видавництво НУ «Львівська політехніка» / В. Є. Гончарук, С. І. Качан, С. М. Орел, В. І. Пуцило. Львів, 2004. 136 с.
  17. Захист населення і територій від надзвичайних ситуацій. Т. 1. Техногенна та природна небезпека. Посібник. О. М. Євдін, В. В. Могильниченко та ін. К.: КІМ, 2007. 636 с.
  18. Захист населення і територій від надзвичайних ситуацій. Т. 3. Інженерно-технічні заходи цивільного захисту (цивільної оборони) та містобудування. Посібник. О. М. Євдін, В. В. Могильниченко та ін. К.: КІМ, 2008. 152 с.
  19. Михайлюк В. О. Цивільна безпека: Навч. посібник. В. О. Михайлюк, Б. Д. Халмурадов. К.: Центр учбової літератури, 2008. 158 с.
  20. Осипенко С. І., Іванов А. В. Організація функціонального навчання у сфері цивільного захисту. Навч. посібник. К., 2008. 286 с.
  21. Сукач Ю. Г., Сукач Р. Ю., Ткачук Р. Л., Синельников О. Д. Навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях : практичний посібник. Львів: Видавництво “Растр-7”, 2021. 260 с.
  22. Яковчук Р.С., Саміло А.В. Правознавство та правові основи цивільного захисту України. Навчальний посібник. Львів: ЛДУ БЖД, 2017. 484 с.

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ:

Політика щодо дедлайнів і перескладання. Для виконання усіх видів завдань студентами і проведення контрольних заходів встановлюються конкретні терміни. Перескладання модулів проводиться в установленому порядку.

Політика щодо академічної доброчесності. Списування під час проведення контрольних заходів заборонені. Під час контрольного заходу студент може користуватися лише дозволеними допоміжними матеріалами або засобами, йому

забороняється в будь-якій формі обмінюватися інформацією з іншими студентами, використовувати, розповсюджувати, збирати варіанти контрольних завдань.

Політика щодо відвідування. За об'єктивних причин (наприклад, карантин, воєнний стан, хвороба, закордонне стажування тощо) навчання може відбуватись в дистанційній формі за погодженням із керівником курсу з дозволу дирекції інституту.

ПОЛІТИКА ЩОДО ВИЗНАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Відповідно до «Положення про визнання в Західноукраїнському національному університеті результатів попереднього навчання»

(https://www.wunu.edu.ua/pdf/pologenya/Polozhennya_ruzult_poper_navch.pdf)

здобувачам вищої освіти може бути зараховано результати навчання (неформальної/інформальної освіти, академічної мобільності тощо) на підставі підтвердних документів (сертифікати, довідки, документи про підвищення кваліфікації тощо). Рішення про зарахування здобувачу результатів (певного освітнього компонента в цілому, або ж окремого виду навчальної роботи за таким освітнім компонентом) приймається уповноваженою Комісією з визнання результатів навчання за процедурою, визначеною вищезазначеним положенням.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) визначається як середньозважена величина, залежно від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Модуль 1		Модуль 2	Модуль 3
40 %	40 %	5%	15%
Поточне оцінювання	Модульний контроль	Тренінг	Самостійна робота
Середній бал за результатами поточного оцінювання за всіма темами курсу	Письмова робота за всіма темами курсу: Теоретичні питання, тестові завдання, ситуаційні завдання	Оцінка за виконане завдання	Оцінка за виконане завдання

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ:

За шкалою Університету	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90–100	Відмінно	A (відмінно)
85-89	Добре	B (дуже добре)
75–84		C (добре)
65–74	Задовільно	D (задовільно)
60-64		E (достатньо)
35–59	Незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1–34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)